

SARS e ikgafetše go oketša tirišo ya *data* bakeng sa phethagatšo ya kgwebo

Tshwane, 26 Janaware 2022 – Khomišinare wa Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa (SARS), Mrn. Edward Kieswetter, o ikgafetše karolo ya Khasetomo ya SARS go katološa diphetošo tša ditšithale le go oketša tirišo ya *data* go kaonafatša nolofatšo ya kgwebo, go koleka ga ditseno le kaonafatšo ya obamelo ya bagwebi ba tlišogae le kišontle ya dithoto go ralala le mellwane ya Afrika Borwa.

Polelong ya gagwe ka Letšatši la Ditšhabatšhaba la Khasetomo, le le ketekwago ngwaga ka ngwaga ka la 26 January, Mrn. Kieswetter o tlaleleditše ka gore diphetošo tša ditšithale le koketšo ya tirišo ya *data* e be e tloga e hlokega go thibela bomenetša bja bogongwana le go laola bokaone mošomo o mo ntš le kgwebo ya ditšhabatšhaba yeo e raranego.

Khomišinare o begile gore Lenaneo la go Mpshafatša Khasetomo, leo le dirišago phetošo ya ditšithale le tirišo ya *data*, le lebišitše go kanoafalo ya ka go kgetsi ya sebaka sa magareng sa ditsenagare ka 22% go fihla ka Disemere 2021; ditsenagare tša ketapele di theogile go tloga ka tekanyo ya diiri tše 109 ka Matšhe 2020 go fihla ka diiri tše 38 go fihla ka Disemere 2021, gomme di fokoditše tekanyo ya go emiša bakeng sa Basepediši bao ba Dumeletšwego ba Ekonomi ka 86% yeo e dirilego dipolokego tša theko le nako.

“Re kaonafaditše ditsenagare tše di theilwego kotsing go kgesa le go thibela kgwebo yeo e sego molaong, ka tšwelelo ya tekanyo ya magareng ya 54% mafelelong a Disemere 2021, yeo e okeditšego tlaleletšo ya R2-billion ya ditseno.

“Go tloga ka Disemere 2021, Khasetomo ya SARS e dirile boleng bja go feta pedifaditšo bja di tshwaro go bapetšwa le mengwaga ya go feta, go tloga ka, R1.5-billion go ya go R3.5-billion, go akaretšwa diokobatši tša go fetola maikutlo, diaparo le dilogwa.”

Khomišinare wa SARS o boletše gore ditlhommo tše mmalwa, tše di theilwego ka koketšo ya *data* le katološo ya mekgwatšhomo wa *data*, di dirile tšwetšopele e kgolo bjale ka karolo ya kakanyo ya mellwane ya 'SMART border concept'.

“Gabjale re eteletše pele mekgwatšhomo ya go bala dinomoro tša dipoleiti tša go elelwa ka Beit Bridge ka thušo ya baswarakabelo ba bagolo bjale ka *Freight Association le Technical Services Providers Association*. Palo ya go feta 99% ya ditheraka tša go tshelaganya mellwane gabjele di begwa ka mokgwa wa elektroniki go SARS pele di goroga mollwaneng, gomme se se akaretša tshedimošo ya ngwadišo ya theraka.”

Khomišinare o boletše gore go katološetša pele kholego ya setlwaedi go bagwebi le koketšo ya obamelu, 'Single Window platform' e a phethagatšwa, ka tirišano le Transnet. Platfomo e dumelela basepetša tša mawatle go romela dipego ga tee go bobedi bja ditheo go kaonafatša phethagalo ya boema.

Phethagatšo ya kgwebotirišano le Transnet e tla latedišišwa ke '*National Single Window*' go kgontšha bagwebi go romela ditokumente tša tshelaganyo ya mellwane ka kgoro e tee ya go tsena go mmušo le go kgontšhagala dietšensi tše dingwe tša mellwane go lebelela, go emiša le go golega dithoto bakeng sat emo, maphelo le matshwenyego a polokego.

“Protšeke enngwe ya go lwantšha kelelo ya ditšhelete tše di sego molaong, ya go kgoboketša mmogo *data* go tšwa SARS, dipanka tšwa kgwebo le Panka ya Risefe ya Afrika Borwa,” Mrn. Kieswetter o tlaleleditše.

O boletše gore SARS e thomile leeto la yona la mpshafatšo le go dumelela lefelo la kgontšhagalo ya theknolotši le setšo sa go otlelwa ke tsebo bjalo ka karolo ya DNA ya yona. Le ge go le bjale, SARS e tla hloka kgwebotirišano go ga tlhompho ya tumelelano, botshephegi le boikgafo bja go šomela setšhaba botse ka bophara.

Go hwetša tshedimošo enngwe, ikgokaganye le SarsMedia@sars.gov.za